

לשון טובה ולשון רעה

בברכת לב שמח - שרה שמחה

פרה שומרת שבת

נו, מה אתם אומרים? בואו נשתדל רק היום לדבר טוב ולדון לכף זכות את כל מי שנפגוש.

"החושב טוב על חברו, והמדבר טוב על חברו, והעושה טוב לחברו, מלאכי השרת מדברים עליו טוב לפני הקדוש ברוך הוא".

משהו לנשמה

רבי יחיאל מיכל מז'לוצ'שוב היה עני מרוד וחי בדחוקות גדולה. אף-על-פי-כן לא פסקה שמחתו אפילו לשעה אחת. שאל אותו אחד מתלמידיו: "רבי, היאך מברך הוא בכל יום ברוך שעשה לי כל צרכי? - הרי הרבי חסר את כל מה שנצרך לו, לאדם..."
השיב לו הרבי: "ודאי מה שאני צריך היא העניות דווקא, וזו הרי נִתְּנָת לי..."

עצת היום

עקר השוב הנדעת הוא על ידי שמחה, כי על ידי השמחה יוכל להנהיג את המוח כרצונו ולישב דעתו לחשב על תכליתו הנצחית, כי שמחה היא עולם החרות. ■

תוכלו למצוא אותי בכתובת: <http://www.besimcha18.co.il>

זוכרים אותי, שרה שמחה, רפתנית בדימוס מקיבוץ גבעת-השלושה? נפגשנו במדור "על פרות ופרפראות" לפני מספר שנים עם הסיפור מהגמרא 'פרה שומרת שבת'. והנה סיפור חז"ל נוסף אקטואלי מאד:

לשון טובה ולשון רעה (על-פי ויקרא רבה, פרשה לג,א)

רבי שמעון בן גמליאל היה אחד הנשיאים בישראל. מבני בניו של הלל הזקן היה, וכמו סבו הלל היה גם הוא חכם גדול בתורת ה'. אנשים רבים למדו תורה אצלו, וגם טבי עבדו, שתמיד היה בקרבתו כדי לשרתו, למד ממנו דברי חכמה.

פעם קרא רבי שמעון לטבי ואמר לו: - לך לשוק וקנה לי איזה מאכל טוב!

הלך טבי וקנה אצל הקצב לשון של פרה והביאה לרבי שמעון. הנה - אמר, הבאתי מאכל טוב. - יפה! אמר רבי שמעון, ועכשיו, לך נא עוד פעם לשוק וקנה לי מאכל רע וגרוע!

התפלא טבי מאד, אבל שתק וחזר לשוק כמצוות רבו. בדרך חשב לעצמו: "מדוע צווה עלי רבי שמעון לקנות לו מאכל רע? לשם מה נחוץ לו דבר גרוע כזה? בוודאי רוצה הוא על-ידי זה ללמד אותי ואת תלמידיו איזה דבר חשוב. אבל מהו הדבר?"

חשב טבי וחשב ופתאום הבין! כאשר הגיע לשוק נכנס שוב לאטליז. ומה קנה שם? עוד לשון פרה! חזר טבי אל אדוניו, מסר לו גם את הלשון השנייה שקנה.

שאל אותו רבי שמעון: - אמור לי טבי, מדוע עשית זאת? כאשר בקשתי אותך לקנות לי מאכל טוב, הבאת לשון, וכעת, כאשר בקשתי ממך לקנות מאכל רע, שוב קנית לשון? האם הלשון גם טובה וגם רעה היא? באמת כך הדבר! - ענה טבי. כאשר הלשון טובה, אין דבר טוב ממנה, וכאשר היא רעה, אין דבר רע ממנה.

אם נדבר בלשון נקייה, מילים טובות ומעודדות, הרי הלשון טובה מאד. ואם נדבר חס ושלום מילים קשות ומעליבות ואפילו קללות, שבני אדם מצטערים עליהן, הרי הלשון רעה מאד.

שמח רבי שמעון בן גמליאל, שטבי עבדו הבין, מה היה עליו ללמוד בשוק, ומיהר לספר את המעשה לתלמידיו, כדי שילמדו גם הם לשמור על לשונם ולדבר רק דיבורים טובים.